στὰ δυό! Λαβώθηκε ἐπίσης καὶ ὁ Νικηταρᾶς.

Ὅταν οἱ Ἕλληνες ἀπομακρύνθηκαν λίγο, οἱ Τοῦρκοι ἄνοιξαν τὶς πόρτες τῶν φρουρίων καὶ ἐξώρμησαν ἀλαλάζοντες γιὰ νὰ γυμνώσουν τοὺς νεκρούς... Ὁ Νικηταρᾶς μόλις κατώρθωσε νὰ ξεφύγη τὴν αἰχμαλωσία τὴν ὥρα αὐτή. Μὲ δυσκολία δὲ οἱ φιλέλληνες κατώρθωσαν νὰ πάρουν μαζύ τους τὸ λείψανο τοῦ νεκροῦ ἀρχηγοῦ τους Λίνσιγκ, γιὰ νὰ τὸ θάψουν.

Οἱ Τοῦρκοι ἔπιασαν τρεῖς βαρειὰ πληγωμένους Ἕλληνες—μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ τὸν ἀξιωματικὸ Κελπερῆ, ἀπὸ τὸ Γεράκι—καὶ τοὺς ἔσυραν μὲ ἀπανθρωπία μέσα στὴν πόλι. Τοῦ Κελπερῆ ἦταν σπασμένο τὸ δεξὶ πόδι, καὶ μούγγριζε ἀπὸ τοὺς πόνους...

Οἱ Τοῦρκοι παρέδωσαν τοὺς δυστυχισμένους αὐτοὺς στοὺς Ἑβραίους τοῦ Ναυπλίου, οἱ ὁποῖοι, ἀφοῦ τοὺς ἐβασάνισαν κατὰ πολλοὺς τρόπους, στὸ τέλος τοὺς ἐκομμάτιασαν καὶ ἔριχναν τὶς σάρκες τους ἔξω ἀπὸ τὰ τείχη. Ἕνας Ἑβραῖος, γέρος, ἔβαλε τὸ παιδί του κι' ἔκοψε μὲ τὰ δόντια του τὸ αὐτὶ τοῦ Κελπερῆ καὶ τὸ ἐμάσησε!... Τὰ κεφάλια τῶν θανατωθέντων, οἱ Τοῦρκοι τὰ ἔβαλαν ἐπάνω σὲ κοντάρια καὶ τὰ ἐγύριζαν θριαμβευτικὰ στοὺς μαχαλάδες καὶ στοὺς προμαχῶνες.

* * *

Ἕνας ἀπὸ τοὺς φιλέλληνες, ὁ Γάλλος συνταγματάρχης Βουτιέ, γράφει τ' ἀκόλουθα σχετικῶς μὲ τὴν ἀποτυχοῦσα Ἑλληνικὴ προσπάθεια, ποὺ κατελύπησε τότε τὸ Ἔθνος:

«...*Ὁ Στόλος κατέπλευσε, ἡ σκάλες μετεκομίσθησαν καί, ἀφοῦ ἔγινε δέησις, ἡ ἔφοδος ἐναντίον τοῦ Ναυπλίου ὡρίσθη γιὰ τὴν 4η Δεκεμβρίου.*

»*Ἡ νύχτα ἐπέρασε μὲ εὐθυμία, μὲ τραγούδια. Ἕνας ἀνηψιὸς τῆς Μπουμπουλίνας παρουσιάσθηκε στὸν Ὑψηλάντη, συνοδευόμενος ἀπὸ πολλοὺς μουσικοὺς ποὺ ἔπαιζαν ἐγχώρια ὄργανα. Ἡ μουσικὴ ἐκείνη συμφωνία εἶχε κάτι τὸ παράδοξο, ἄρεσε ὅμως πολὺ στοὺς στρατιῶτες. Ἐρώτησε τὸ νέο αὐτὸ γιὰ τὴν αἰτία τῆς μουσικῆς συναυλίας, καὶ μὲ πολλὴ ζωηρότητα μοῦ ἀπηντησε:*

— Ζοῦμε σήμερα, ξέρουμε ὅμως τί θὰ γίνη αὔριο; Ἂς γλεντήσουμε λοιπὸν ὥς στὴν τελευταία στιγμὴ ποὺ μᾶς μένει!...

»*Σκεκινήσαμε ἀπὸ τὸ στρατόπεδο δυὸ ὧρες πρὸ τῆς ἀνατολῆς τοῦ Ἡλίου κι' ἐπιάσαμε σιωπηλοὶ τὶς κατάλληλες θέσεις ἔχοντας καρφωμένα τὰ μάτια στὸν Προφήτη Ἠλία.*

»*Τὰ φωτεινὰ σημεῖα φάνηκαν τέλος κι' ὁ Κολοκοτρώνης ἄρχισε τὴν ἐπίθεσι, ἡ ὁποία ἀμέσως ἐγενικεύθη. Δυστυχῶς ὅμως ὁ ἀντίθετος ἄνεμος ἔκαμε νὰ καθυστερήσουν τὰ πλοῖα κι' ἔτσι ἡ προσπάθειά μας πῆγε χαμένη*».

Ἔπειτα ἀπὸ τὴν ἄτυχη αὐτὴ ἐπιχείρησι, ὁ Δημήτριος Ὑψηλάντης, ἀφοῦ ἐτοποθέτησε σὲ διάφορες ἐπίκαιρες θέσεις πρὸ τοῦ Ναυπλίου τὶς φρουρὲς ποὺ χρειάζονταν γιὰ τὴ διατήρησι τῆς πολιορκίας, ἐπέστρεψε μὲ τὸ κύριο σῶμα στὸ Ἄργος. Ἐκεῖ ἔθαψε, μὲ μεγάλη στρατιωτικὴ καὶ ἐκκλησιαστικὴ πομπὴ τὸ Γερμανὸ φιλέλληνα Λίνσιγκ—«τὸν ἀνδρεῖον Λίνσιγκ» ὅπως εἶπε—καὶ ἀφοῦ ἀνασυγκρότησε τὸ στρατό του, ἀποφάσισε, μὲ τὸν Κολοκοτρώνη καὶ τοὺς ἄλλους ἀρχηγούς, νὰ βαδίση ἐναντίον τοῦ Κάστρου τῆς Ἀκροκορίνθου.

Σχετικῶς μὲ τὰ γεγονότα ποὺ διηγηθήκαμε, ὁ Ναυπλιεὺς ἱστορικὸς Μιχ. Λαμπρινίδης ἀναφέρει τὸ ἀκόλουθο ἐπεισόδιο:

«*Κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν πυροβολισμῶν παρετηρήθη ὅτι ἕνας ἀπὸ τοὺς προμαχῶνας τοῦ Ναυπλίου ἔβαλλεν εὐστόχως κατὰ τῶν Ἑλλήνων. Ὁ Θεόδ. Κολοκοτρώνης, ὁ ὁποῖος ἀντελήφθη τοῦτο ἐγκαίρως, ἐδιάλεξε δέκα καλοὺς σκοπευτάς, εἰς τοὺς ὁποίους παρήγγειλε νὰ σκοπεύσουν εἰς ὡρισμένον σημεῖον πρὸς τὴν κανονοθυρίδα, νὰ πυροβολήσουν δὲ μόλις δοθῇ εἰς αὐτοὺς τὸ σύνθημα. Ἔπειτα ἀπὸ ὀλίγας στιγμάς, εὐθὺς ὡς ὁ Θεόδ. Κολοκοτρώνης διέκρινεν ὅτι ὁ διευθύνων τὰ πυροβόλα τοῦ προμαχῶνος τούτου διήρχετο πρὸ τοῦ ἀνοίγματος τῆς κανονοθυρίδος, διέταξε πῦρ... Ὁ ἀρχιπυροβολητής, ὁ ὁποῖος ἦτο Ἄγγλος ἐκ τοῦ πληρώματος τοῦ ἄρτι καταπλεύσαντος εἰς τὸν λιμένα τοῦ Ναυπλίου σιτοφόρου «Ἰώσηπος», βληθεὶς ὑπὸ πλειόνων τῆς μιᾶς σφαιρῶν, ἔπεσε νεκρὸς καὶ τὸ πῦρ τοῦ προμαχῶνος τούτου ἐσίγησε ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης*».

ΟΜΙΛΟΥΝ ΟΙ ΣΟΦΟΙ

Ἡ λήθη εἶνε ἕνα ἄνθος ποὺ μεγαλώνει πρὸ πάντων ἀπάνω στοὺς τάφους.

Γ. Σάνδρ

— Ὅποιος θεωρεῖ τὴ θέσι του κατωτέρα του, δὲν μπορεῖ παρὰ νἄναι κατώτερος ἀπὸ τὴ θέσι του.

Σαβίλλ

— Παραπονιούμαστε κάθε τόσο πῶς ἡ μέρες μας εἶνε λίγες κι' ὅμως ζοῦμε σὰν νὰ μὴν εἴχαν τέλος.

Σενέκας

— Ἡ οἰκονομία εἶνε τὸ μεγαλείτερο εἰσόδημα.

Κικέρων

— Ἡ ποιότης μιᾶς πράξεως ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὸν σκοπὸν μὲ τὸν ὁποῖον γίνεται.

Κοραῆς

ΑΠ' ΟΣΑ ΔΙΑΒΑΖΟ

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΓΕΛΩΤΟΠΟΙΩΝ

Οἱ γελωτοποιοὶ κατὰ τὴν ἀρχαιότητα. Πόθεν ἡ λέξις «παράσιτος». Στὰ συμπόσια τῶν πλουσίων. Τὰ ἀγάλματα τῶν γελωτοποιῶν στὴν ἀρχαία Ρώμη. Οἱ γελωτοποιοὶ στὴ Δύσι. Ὑπὸ τὴν δυσμένεια τῆς Ἐκκλησίας. Οἱ Πάπαι καὶ οἱ γελωτοποιοί των. Σχολὲς γελωτοποιῶν. Ἡ φορεσιά τους. Ποιὸς τοὺς κατήργησε, κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Οἱ γελωτοποιοὶ—γιὰ τοὺς πιὸ ὀνομαστοὺς τῶν ὁποίων ἔχουμε γράψει ὡραῖες ἱστορικὲς σελίδες—ἦσαν ἄλλοτε ἀπαραίτητοι στὶς βασιλικὲς αὐλὲς ὅπου διασκέδαζαν τοὺς μονάρχας μὲ τὴν κακοσχημία τους καὶ μὲ τὰ ἀστεῖα τους.

Οἱ παλαιοὶ σουλτᾶνοι τῆς Ἀνατολῆς εἶχαν ἄλλοτε καθένας τὸ γελωτοποιό του, ὁ ὁποῖος διέμενε στὰ ἀνάκτορα τοῦ κυρίου του καὶ συνετηρεῖτο ἀπ' αὐτόν.

Ἀλλὰ οἱ γελωτοποιοὶ ὑπῆρχαν καὶ σὲ πολὺ παλαιότερα χρόνια. Ὑπῆρχαν ἀκόμη καὶ στὴν ἀκμὴ τῶν ἀρχαίων Ἀθηνῶν, ὁπότε ἀπεκαλοῦντο «παράσιτοι» καὶ εἶχαν τὸ προνόμιο νὰ παρουσιάζωνται αὐτόκλητοι στὰ συμπόσια τῶν πλουσίων, τοὺς ὁποίους διασκέδαζαν μὲ τὶς ἐξυπνάδες τους, γεμίζοντας συγχρόνως καὶ τὴν παραδαρμένη τους.

Ἀλλὰ καὶ ἡ Ρώμη εἶχε τοὺς γελωτοποιούς της. Στὴν ἀγορὰ μάλιστα ἦσαν στημένα ξύλινα ἀγάλματα, τὰ ὁποῖα ἀπεικόνιζαν διαφόρους γελωτοποιοὺς τῆς ἐποχῆς.

Ὁ θεσμὸς τῶν γελωτοποιῶν εἰσήχθη πολὺ ἀργότερα καὶ στὰ ὑπόλοιπα μέρη τῆς Δύσεως. Ὁ πρῶτος μονάρχης ποὺ διατηροῦσε γελωτοποιὸ ἦταν ὁ Κάρολος Ε'. Ὁ Κάρολος ἔγραψε κάποτε σ' ἕναν φίλο του παρακαλῶντας τον νὰ τοῦ προμηθεύση γελωτοποιούς, γιατί ὁ ἕνας ποὺ εἶχε δὲν τοῦ ἀρκοῦσε!

Οἱ γελωτοποιοὶ μὲ τὰ ἀνάρμοστα καμώματά τους δὲν ἄργησαν νὰ ὑποπέσουν στὴ δυσμένεια τῆς ἐκκλησίας. Κατὰ τὸ ἔτος μάλιστα 1160, ὁ ἐπίσκοπος Σαλισμπουρὺ τοὺς ἀπέκλεισε ἀπὸ τὴν ἐκκλησιαστικὴ κοινωνία.

Οἱ πάπαι ὅμως τῆς Ρώμης δὲν εἶχαν τὴν ἴδια γνώμη γιὰ τὰ πλάσματα αὐτὰ τὰ ἀδικημένα ἀπὸ τὴ φύσι καὶ τὰ περιφρονημένα ἀπὸ τὸν κόσμο.

Ὁ πάπας Λέων ὁ 10ος π.χ. εἶχε στὸ Βατικανὸ δυὸ γελωτοποιούς, οἱ ὁποῖοι τὸν διασκέδαζαν παρὰ πολὺ στὶς ὧρες τῆς δυσθυμίας του καὶ τὸν ἔκαναν νὰ ξεχνάη γιὰ λίγο τὶς σκοτοῦρες τῆς δουλειᾶς.

Κατὰ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ὑπῆρχαν πάμπολλοι γελωτοποιοὶ στὸ Μεξικό. Ἀπὸ ἐκεῖ λοιπὸν μετεκλήθησαν μερικοὶ γιὰ νὰ διασκεδάσουν τὸν μελαγχολικὸ πάπα Κλήμεντα Ζ'.

Σιγὰ-σιγὰ ἡ συνήθεια τοῦ γελωτοποιοῦ ἔγινε ἐπάγγελμα καὶ ἄρχισε νὰ προσελκύη καὶ γυναῖκες. Οἱ γελωτοποιοὶ ἦσαν ἀναγκασμένοι νὰ σπουδάζουν τώρα τὴν τέχνη τους καὶ νὰ προσπαθοῦν νὰ φαίνωνται ὅσον τὸ δυνατὸν πιὸ ἔξυπνοι στοὺς κυρίους των, οἱ ὁποῖοι τοὺς ἀγόραζαν πανάκριβα καὶ τοὺς διατηροῦσαν στὰ παλάτια τους. Στὶς συναναστροφές, στὶς διασκεδάσεις καὶ στοὺς χορούς, οἱ γελωτοποιοὶ προκαλοῦσαν τὴν εὐθυμία καὶ σκορποῦσαν γύρω τὰ γέλια μὲ τὰ πηδήματά τους, τὶς τοῦμπες τους καὶ τὶς εὐφυολογίες τους.

Πολλοὶ γελωτοποιοὶ ἔγιναν οἱ ἐπιστήθιοι φίλοι τῶν ἡγεμόνων, οἱ ὁποῖοι τοὺς εἶχαν πάντα στὸ πλευρό τους καὶ τοὺς ἀγαποῦσαν ἐξαιρετικά.

Πολλοὶ μάλιστα ἀπ' αὐτοὺς ἐχρησιμοποιοῦσαν τὴν ἐπιρροὴ ποὺ εἶχαν στὶς βασιλικὲς αὐλὲς καὶ συντελοῦσαν στὸ νὰ μὴν λαμβάνουν οἱ ἡγεμόνες ἄδικες ἀποφάσεις.

Ὁ Πέτρος ὁ Μέγας, μεταξὺ τῶν ἄλλων καινοτομιῶν του, ἔκαμε καὶ μιὰ περιεργότατη. Ὅσοι ἀπὸ τοὺς σοφούς του δὲν ἐκτελοῦσαν τὶς ὑποχρεώσεις των ὡς πολῖται ἢ ὅσοι πρεσβευταὶ τοῦ κράτους δὲν ἐξεπλήρωναν καλὰ τὴν ἀποστολή τους, κατετάσσοντο στὸ λεγόμενο σῶμα τῶν γελωτοποιῶν, τὸ ὁποῖο σιγὰ-σιγὰ ἔφτασε νὰ συμπεριλαμβάνη τὶς μεγαλείτερες ἐπιστημονικὲς καὶ πολιτικὲς κορυφὲς τῆς χώρας!

Ἐκτὸς αὐτοῦ οἱ γελωτοποιοὶ ἐθεωροῦντο ἐπίσημα πρόσωπα τοῦ κράτους καὶ πολλοὶ ἀπ' αὐτοὺς ἐτιμῶντο μὲ σπουδαιότατα ἱπποτικὰ παράσημα, τὰ ὁποῖα δὲν ἐδίδοντο οὔτε στοὺς γενναιοτέρους πολεμιστές.

Ἡ στολὴ τῶν γελωτοποιῶν ἄλλαζε κατὰ διάφορες ἐποχές, ἀναλόγως τῶν γούστων ποὺ ἐπικρατοῦσαν ἑκάστοτε στὶς αὐλές. Πάντως ὅμως κατεσκευάζοντο καὶ αὐτὲς κατὰ τρόπο ποὺ νὰ προκαλοῦν τὴ θυμηδία.

Ὁ θεσμὸς τῶν γελωτοποιῶν ἀπέκτησε σιγὰ-σιγὰ τόση σημασία, ὥστε συνεστήθη καὶ τὸ τάγμα τῶν καλουμένων γελωτοποιῶν τοῦ πάπα.

Ἡ βασίλισσα τῆς Ἀγγλίας Μαρία ξεψύχησε ἀκούοντας τὶς ἀνεξάντλητες εὐφυολογίες τοῦ ἀγαπημένου της γελωτοποιοῦ.

Ὁ πρῶτος τέλος ποὺ κατήργησε τὴ μεσαιωνικὴ αὐτὴ συνήθεια τῆς διατηρήσεως γελωτοποιῶν ἦταν ὁ βασιλεὺς τῆς Ἀγγλίας Γεώργιος, τοῦ ὁποίου τὸ παράδειγμα ἐμιμήθηκαν καὶ ὅλοι οἱ ἄλλοι μονάρχαι.